תלמוד בבלי · ראשונים · פסקי תוספות · סדר נזיקין

פסקי תוספות על שבועות

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

פסקי תוספות על שבועות

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/פסקי-תוספות-על-שבועות/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פירוש א 5
פירוש ב 5
פירוש ג 5
פירוש ד 5
פירוש ה 5
פירוש ו 5
פירוש ז 5
פירוש ח 5
פירוש ט 5
פירוש י 6
פירוש יא 6
פירוש יב 6
פירוש יג 6
פירוש יד 6
פירוש טו 6
פירוש טז 6
פירוש יז 6
פירוש יח 6
פירוש יט 7
פירוש כ 7
פירוש כא 7
פירוש כב 7
פירוש כג 7
פירוש כד 7
פירוש כה 7
פירוש כו 7
פירוש כז 7
פירוש כח 8
פירוש כט 8
פירוש ל 8
פירוש לא 8
פירוש לב 8
פירוש לג 8
פירוש לד 8
פירוש לה 8
פירוש לו 8
פירוש לז 9
פירוש לח 9
פירוש לט 9
פירוש מ 9
פירוש מא 9
פירוש מב 9
פירוש מג 9
פירוש מד 9
פירוש מה 9
פירוש מו 10
פירוש מז 10
פירוש מח 10
פירוש מט 10
פירוש נ 10
פירוש נא 10
פירוש נב 10
פירוש נג 10
פירוש נד 10
פירוש נה 11
פירוש נו 11
פירוש נז 11
פירוש נח 11
פירוש נט 11
פירוש ס 11
פירוש סא 11
פירוש סב 11

פירוש סג 11
פירוש סד 12
פירוש סה 12
פירוש סו 12
פירוש סז 12
פירוש סח 12
פירוש סט 12
פירוש ע 12
פירוש עא 12
פירוש עב 12
פירוש עג 13
פירוש עד 13
פירוש עה 13
פירוש עו 13
פירוש עז 13
פירוש עח 13
פירוש עט 13
פירוש פ 13
פירוש פא 13
פירוש פב 13
פירוש פג 14
פירוש פד 14
פירוש פה 14
פירוש פו 14
פירוש פז 14
פירוש פח 14
פירוש פט 14
פירוש צ 14
פירוש צא 14
פירוש צב 15
פירוש צג 15
פירוש צד 15
פירוש צה 15
פירוש צו 15
פירוש צז 15
פירוש צח 15

פירוש א

בזקן אין חייב אלא בתער. בראש חייב אף במספרים: ד"ה חייב: דף ב ע"ב

פירוש ב

משחית ונשחת שניהן חייבין. אסור לישראל להניח העובד כוכבים להקיף או להשחית לו. המקיף את הקטן חייב: ד"ה ועל הזקן: דף ג

פירוש ג

אין פודין בכור בקרקעות: ד"ה בכל פודין: דף ד ע"ב

פירוש ד

אפילו כהן שוטה רואה [את] הנגע ואומר לו הישראל אמור טמא ואומר טמא: ד"ה כל: דף ו

פירוש ה

דייני גזירות ומגיהי ספרים נוטלין שכרן מתרומת הלשכה: ד"ה קדושה: דף י ע"ב

פירוש ו

זיכה מתנה לאחר לא יכול להחליפנה שלא מדעתו: ד"ה מפרישין:

פירוש ז

בכור שנטרף קוברין אותו בעורו: ד"ה משום: דף יא ע"ב

פירוש ח

עשה ולא תעשה תשובה מכפרת: כל העובר דבר ומתחרט מוחלין לו מיד. מצוה עשה מוחלין לו לגמרי. בשאר עבירות אין מחילה גמורה אלא מקילין לו [את] הדין: ד"ה לא זז: דף יב ע"ב

פירוש ט

אחד המרבה ואחד הממעיט אך שיכוין לבו לשמים ומכל מקום אין לו להתפאר שהוא מרבה: ד"ה ללמדך: דף טו

פירוש י

אסור להתרפאות בדברי תורה אלא במקום סכנה: ד"ה אסור: שם ע"ב

פירוש יא

בזמן הזה יכול לחלל הקדש שוה מנה על שוה פרוטה: ד"ה דכולי: דף טז

פירוש יב

לבש כלאים ושהה כדי לפשוט וללבוש חייב שתים ואפילו הכניס בית אונקלי בכלאים: ד"ה או אין: דף יז

פירוש יג

נזיר שהיה [לו] מת על כתיפו ולא הספיק להשליכו מעליו והשיטו לו מת אחר פטור כשטומאה על כתיפו הנוגע בו אז טמא טומאת ז' השליכו מעליו ונגע בו טמא טומאת ערב: ד"ה נזיר:

פירוש יד

שגג בתחילת ביאה והזיד בסופה הוי שב מידיעתו: ד"ה אי בת"ח: שם ע"ב

פירוש טו

משמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי יפרוש באבר מת: ד"ה אלמא: דף יח ע"ב

פירוש טז

אמר קונם שלא אוכל חל נדר משא"כ בשינה שצריך לומר קונם עיני בשינה: ד"ה שלא אוכל: דף כ

פירוש יז

מתפיס בנדר נדר מי שאמר הריני נזיר ואמר חבירו וגם אני: ד"ה אלא: שם ע"ב

פירוש יח

נדרים חלין על דבר מצוה באומר קונם שאיני נוטל לולב אבל שלא אוכל נבילה לא: ד"ה דכי לא:

פירוש יט

קידוש היום דאורייתא אבל על יין או המברך צריך שיטעום הוי דרבנן: ד"ה נשים:

פירוש כ

נשים פטורות מסוכה ומציצית וחייבות בכלאים: ד"ה כל:

פירוש כא

חצי שיעור אסור מן התורה ואין לוקין על איסורי הנאה אלא כדרך הנאתן: ד"ה אהתירא: דף כב ע"ב

פירוש כב

דברים שבלב אינן דברים היכא שסותר אמרי פיו אבל אמר שבועה שלא אוכל סתם ואמר בלבו מין פלוני אין נאסר אלא בו: ד"ה דלמא: דף כג

פירוש כג

לשון שבועה לא שייך אלא על עצמו אפי' אמר דבר פלוני אסור עלי ולשון קונם על החפץ: ד"ה מה שאין כן: דף כה

פירוש כד

טעה בלשון שבועתו אפילו עונש ליכא מלבד גבי ממון חבירו דהוי ליה למידק: ד"ה את לבך: דף כו

פירוש כה

נודרין לחרמין כו' דמשום אונס שרי ולא בע"א לע"ה. גמר בלבו פת חטין והוציא פת סתם שרי באונס אפי' מדירו על דעתו שרי: ד"ה גמר: שם ע"ב

פירוש כו

הנהיג שור וחמור אין חייב אלא בקשורין וכן צמר ופשתים: ד"ה עד: דף כז

פירוש כז

נשבע על הככר כולו ואכלו לבד משהו חייב: ד"ה אם:

פירוש כח

נדר אינו חל על דבר שאין יכול להיות אם אמר כל פירות שבעולם עלי ואין נראה לר"י: ד"ה באומר: דף כט

פירוש כט

על דעת רבים היינו שנים: חרמות שגוזרין על דעת המקום ועל דעת הקהל יש להן היתר: ד"ה כי היכי: שם ע"ב

פירוש ל

שבועה שאוכל ככר זו לא משמע כזית אלא שיאכל כולה: ד"ה שבועה:

פירוש לא

אשה אינה מעידה ואינה דנה: ד"ה שבועות:

פירוש לב

מצוה בבעלי דינין בעמידה קריעה מעומד חליצה מעומד: ד"ה מצוה: דף ל

פירוש לג

בשעת גמר דין אין יכול להושיב בעלי דינין: ד"ה שאם רצו:

פירוש לד

כי אתא צורבא מרבנן לדינא מהפיכנא בזכותיה: ד"ה למאי:

פירוש לה

יש להקדים דין של תלמיד חכם לדונו: ד"ה למשרי:

פירוש לו

שודא הדיין יתן למי שירצה: ד"ה אי נמי: שם ע"ב

פירוש לז

בבית הכסא ובבית המרחץ לא שייך הידור כלל אבל העומדים מפניו שלא לכבדו יצא: ד"ה אפרח:

פירוש לח

עשה דכבוד תורה באשת חבר שמא שמא אין שייך לאחר מיתה: ד"ה והאמר:

פירוש לט

אימתו עליך לא שייך במקום מצוה דאין חכמה וגו'. אשה שבאה לינשא ותלמיד חכם יודע שבעלה חי יזלזל בעצמו וילך ויעיד משא"כ בממון: ד"ה אבל:

פירוש מ

במקום שאין חכם מוחל על כבודו חמור כבודו מכבוד הסגן: ד"ה עשה:

פירוש מא

אלם ובעל טענות לא יתעבר לטעון בשביל חבירו אבל שטורח להביא לו מעותיו מצוה: ד"ה זה הבא: דף לא

פירוש מב

אין רגילות להעיד שני עדים כאחת: ד"ה שבועה: דף לב

פירוש מג

העידו הרבה עדים כל אחד תוך כדי דבור של חבירו אפי' הראשון יכול לחזור כמו האחרון: ד"ה בתוך:

פירוש מד

אין אדם טוען ברצון וגם לישבע בדבר שעד מכחישו: ד"ה הוה: שם ע"ב

פירוש מה

היו שניהן חשודין על השבועה יחלוקו: ד"ה ואמר:

פירוש מו

אין צריך תחילתן וסופן בכשרות גבי נוגע בעדות להכי יכולין ליסלקו בי תרי מינייהו וליסהדי: ד"ה קרובים: דף לג

פירוש מז

הרשאה שוייה שליח: ד"ה בבא: שם ע"ב

פירוש מח

אדם יכול להקדיש פקדון שביד אחר. כותבין הרשאה אמטלטלי דכפרי ולמיחזי כשיקרא לא חיישינן: ד"ה היכא:

פירוש מט

שלשה שנמצא אחד מהן קרוב או פסול כולן פטורים אם כבשו עדותן: ד"ה או: דף לה

פירוש נ

הוגה השם באותיותיו ואין מכוין לשם מותר. א"ד מן השם אינו נמחק ש"ד [משדי] צ"ב [מצבאות] נמחקים: ד"ה באלף:

פירוש נא

כל שלמה שבשיר השירים אין נמחקין. (ד"ז בגמרא) [שם ע"ב]:

פירוש נב

צבאות אינו נמחק: (ג"ז שם בגמרא):

פירוש נג

הן הן לאו לאו יש ליזהר בשבועה זו ועונש יש בדבר ולא חיוב: ד"ה והוא: דף לו

פירוש נד

במברך ה' בעי שם המיוחד: (ד"ז בגמרא):

פירוש נה

נטל שטרות חבירו בידו ושרפן לכולי עלמא חייב: ד"ה מיעט: דף לז ע"ב

פירוש נו

בעון נדרים בנים מתים קטנים ולא גדולים אבל בעון שבועה אפי' משפחתו נענשים: ד"ה ואין: דף לט

פירוש נז

א"ל דור לי בחיי ראשך אחר גמר דין אין יכול לחזור בו ודוקא נדר כבר: ד"ה אם:

פירוש נח

כפירת טענה שתי כסף: (ד"ז בגמרא): ע"ב

פירוש נט

טענו חטין והודה לו בשעורין פטור אף מדמי שעורין: ד"ה והודה: דף מ

פירוש ס

טענו חטין ושעורין והודה לו באחת מהן חייב: ד"ה וחדא: שם ע"ב

פירוש סא

כופר הכל וליכא דררא דממונא אין משביעין אותו אך היה היה משמתינן ליה אם חייב ואינו מודה: ד"ה ומאן: דף מא

פירוש סב

עני התובע את עשיר ולא אמיד ואין נראה לדיינים שחייב לו אין לגלגל השבועה אלא באמתלא. המשביע חבירו החרימו תחלה שלא להשביעו בחנם:

פירוש סג

שבועה דרבנן נמי צריך אנקוטי חפצא: ד"ה מאי:

פירוש סד

פלוגתא דרבוותא אי מפכינן שיאמר הנתבע לתובע השבע וטול ואם הלכה כמר בר רב אשי באודיתא ובחיורי ואי אמר ליה אישתבע דלא פרעתיך והשני אומר השבע את ותיפטר: ד"ה ולמר:

פירוש סה

טענינן ליתומין מה שאין אביהן יכול לטעון: ד"ה וכי מה:

פירוש סו

כתב לאשתו נקי נדר ושבועה לא תיפרע מן היתומים אלא בשבועה: ד"ה וכי:

פירוש סז

המלוה חבירו בעדים אין צריך לפרעו בעדים: ד"ה ורב פפא: שם ע"ב

פירוש סח

א"ל אל תפרעני אלא בפני פלוני ופלוני ופרעו בפני אחרים פטור: ד"ה אזל:

פירוש סט

כשטוענין עליו בב"ד יש לו להשיב בענין שיפטר ולא שיתרץ דבריו. מילתא דלא שכיחא לא טענינן ליתמי: ד"ה כל האומר:

פירוש ע

מה שאדם אומר בבית דין יש לו לברר ואם לא בירר הפסיד: ד"ה כל מילתא: דף מב

פירוש עא

שטר ריע לא מגבינן ביה ולא קרעינן ליה: ד"ה איתרע:

פירוש עב

קרקעות והקדשות אין שומרין נשבעין עליהן ולא משלמין אפי' פשעו. שאל בית ונשרף פטור: ד"ה שומר: שם ע"ב

פירוש עג

ענבים העומדין ליבצר לענין סוכה חשיבי כמחובר ולענין ב"ח כתלוש: ד"ה כבצורות. דף מג:

פירוש עד

אין לעשות שבועה במקום שיכול לברר ע"י ד"א: ד"ה והשתא: שם ע"ב

פירוש עה

הלוהו אלף זוז אקתא דמגלא ואבדו אבד מעותיו. עירבון כנגדו הוא קונה: ד"ה מתני':

פירוש עו

ב"ח קונה המשכון להתחייב בגניבה ואבידה ולא באונסין: ד"ה מכאן: דף מד

פירוש עז

שומר אבידה הוי שומר חנם. המפקיד אצל שולחני מותר להשתמש בהן ואם נאנסו פטור. קבל עליו אחריות מן העובד כוכבים חמץ חייב לבער: ד"ה שומר:

פירוש עח

המודר הנאה מחבירו מותר לתקוע לו ומן המעיין טובל בו. ד"ה ורב: שם ע"ב

פירוש עט

שוכר אדם משכונו של עני ומנכה בחובו: ד"ה במלוה:

פירוש פ

קולבון חצי מעה: ד"ה התקבלת: שם

פירוש פא

מנה לי בידך והלה אומר איני יודע אם החזרתי לך חייב: ד"ה וניתב: דף מה

פירוש פב

אין להאמין במגו בדבר שאינו ברור לו: ד"ה מתוך: שם ע"ב

פירוש פג

לרש"י כופר הכל חייב בפקדון לר"ת לעולם בעי הודאה אף בכפירה והודאה בלא נאנסו חייב לריב"ה נאנסו חייב אף בכופר הכל: ד"ה מתוך [שיכול לומר להד"ם]:

פירוש פד

השליח שהעיד שנתן מעות הלוה למלוה אינו נאמן:

פירוש פה

שטר כיס היוצא על היתומין נשבע וגובה מחצה המפקיד בעדים ישבע שהחזירם לו:

פירוש פו

שכנגדו חשוד על השבועה לא מפכינן השבועה: ד"ה ורבנן: דף מו

פירוש פז

אדם הרגיל להזיק עביד דגזים וגם עביד וחייב. אדם נאמן לומר קניתי אילן פלוני לקצור פירותיו ולא לקוצצו לאילן: ד"ה עביד:

פירוש פח

מנה לי בידך [והלה אומר] אין לך בידי כלום והעדים מעידים [לו על] חמשים נותנן לו וישבע על השאר. יכולה אשה שתאמר לבעלה איני ניזונת ואיני עושה: ד"ה בטוענו:

פירוש פט

דברים העשוים להשאיל ולהשכיר ואמר לקוחים בידי אינו נאמן כלל בשום טענה ואפילו אומר בעל הבית גנובין הן: שם ע"ב

פירוש צ

ספרים הוי עשויין להשאיל ולהשכיר. הכירן ביד אחר ורגיל להשאיל אין יכול לומר לקוח הן בידי. מגו להוציא לא אמרינן. ד"ה וספרא:

פירוש צא

העובר על החרם פסול לשבועה: ד"ה אבל:

פירוש צב

שניהן חשודים על השבועה חולקין ובנסכא דר' אבא מתוך שאין יכול לישבע משלם: דף מז

פירוש צג

יתומין מן היתומין ומת לוה בחיי מלוה ובפוגם שטרו יורשין נשבעין שבועת יורשין ונוטלין: ד"ה מתוך:

פירוש צד

עונש השבועה חלה גם על המשביע אפי' הדין עמו: ד"ה חלה: שם ע"ב

פירוש צה

שתי כיתי עדים המכחישות זו את זו כל אחת כשירה לעדות אחרת: ד"ה בהדי:

פירוש צו

המלוה חבירו למחצית שכר אין יכול להשביעו: ד"ה דמורי: דף מח ע"ב

פירוש צז

לכל מגלגלין חוץ משכיר: דף מט

פירוש צח

שוכר כנושא שכר: ד"ה מאן: שם ע"ב